

בש"פ 6544/17 - סאלי אמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6544/17

לפני: כבוד השופט י' דנציגר
העורר: סאלי אמר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
במ"ת 53622-06-17 מיום 15.8.2017 שניתנה על ידי
השופט ג' גונטובניק

תאריך הישיבה: א' באלול התשע"ז (23.08.17)

בשם העורר: עו"ד אבי עמירם; עו"ד איה שורק

בשם המשיבה: עו"ד איתמר גלבפיש; עו"ד הדר צור

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (השופט ג' גונטובניק) במ"ת 53622-06-17 מיום 15.8.2017, במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע

עמוד 1

1. נגד העורר הוגש כתב אישום, לפיו עובר ליום 5.5.2017, קשר העורר קשר עם שני נאשמים נוספים - דורון (להלן: הנאשם 1) ולימור (להלן: הנאשמת 2. ביחד יכנו השלושה להלן: הנאשמים) - ליבוא סם מסוכן מסוג קוקאין מצרפת לישראל. במסגרת תכנית זו, מסר העורר, או מי מטעמו לאחרים, שזהותם אינה ידועה, את פרטיה של הנאשמת 2, לצורך יבוא הסם לישראל. ביום 5.5.2017 נשלחה באמצעות חברת השליחויות "פדקס" (להלן: חברת השליחויות) מהעיר לוולואה פרה בצרפת, חבילה הממוענת לכתובתה של הנאשמת 2, ובתוכה קוקאין במשקל של 5.719 ק"ג, מוסלק בתוך 11 צנצנות של תכשירים קוסמטיים. ביום 7.5.2017 הגיעה החבילה לישראל. לצורך קבלתה, החל מיום 8.5.2017 ועד ליום 23.5.2017, ערכו הנאשמים מספר רב של שיחות טלפוניות עם חברת השליחויות, באמצעות מכשיר טלפון שאינו רשום על שם איש (להלן: הטלפון המבצעי). הנאשמים ביקשו לעמוד בקשר עם חברת השליחויות ולברר פרטים אודות מצבה של החבילה, מבלי שיהיה ניתן לאתר אותם בדיעבד. ביום 21.5.2017 נתפסה החבילה בבדיקת שיקוף במכס בישראל, והועברה למשטרה. המשטרה החליפה את רוב הסמים שנמצאו בחבילה עם חומר דמה. ביום 23.5.2017 תיאמו העורר והנאשם 1, על דעתה של הנאשמת 2, את קבלת החבילה בכתובת הדירה. בסמוך לשעה 13:15 המתין הנאשם 1 בדירה לשליח של חברת השליחויות, קיבל את החבילה, שילם תמורתה סך של 652 ש"ח, והחזיק אותה יחד עם הנאשמת 2 בדירה.

בגין מעשים אלו הואשם העורר בביצוע עבירת יבוא סם, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) יחד עם סעיף 19א לפקודה; וקשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) יחד עם סעיף 13 לפקודה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

החלטה בענין קיומן של ראיות לכאורה

3. ביום 30.7.2017 ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי בענין קיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט ציין תחילה כי אין חולק אודות מערכת היחסים החברתית הקיימת בין העורר לבין הנאשם 1. לאחר מכן, עבר בית המשפט לבחון את הראיה הלכאורית המרכזית הקיימת בעניינו של העורר, והיא עדותו של המדובב ששהה עם העורר בתא המעצר. בית המשפט גולל את תוכן עדותו של המדובב ואת ההקלטות של שיחותיו עם העורר, וקבע כי הגם שאיכות ההקלטות והתמלולים בעייתית (שכן העורר מנמיך את קולו דווקא ברגעים בהם נאמרו לכאורה האמירות המפלילות) מדובר בראיות לכאוריות המבססות קשר ישיר של העורר לעבירות בהן הוא מואשם. כך גם נמצא כי חיזוק לעדותו של המדובב מצוי באופן שבו הגיב העורר כאשר נמסר לו כי שותפו לתא היה למעשה מדובב, תגובה אשר תוארה כ"סערת רגשות" ובכי. יתר על כן, בית המשפט ציין כי חיזוק למעורבותו של העורר בהתקשרויות הרבות באמצעות הטלפון המבצעי לחברת השליחויות, מצוי בעובדה שהדוברים בטלפון הכירו היטב את התנהלותם השוטפת של הנאשמים 1 ו-2, והייתה להם היכרות עם הזוג. היכרות זו מאפיינת את העורר, אשר הינו חברו הטוב של הנאשם 1, ובנסיבות אלה האפשרות שאחד הדוברים היה העורר - מתעצמת. לאחר שסיים בית המשפט לבחון את כלל הראיות הלכאוריות שהניחה המשיבה לפניו, נקבע כי קיימות די ראיות לכאוריות נגד העורר, המקימות סיכוי סביר להרשעתו במיוחס לו בכתב האישום. כן נקבע, כי עוצמת הראיות הלכאוריות נגדו הינה ברמה בינונית-גבוהה, וזאת בשונה מהנאשמים 1 ו-2, אשר לגביהם נקבע כי הראיות הלכאוריות נגדם הינן בעוצמה נמוכה.

תסקיר שירות המבחן

4. לצורך בחינת אפשרות שחרורו של העורר לחלופת מעצר ערך שירות המבחן תסקיר מעצר בעניינו. בתמצית יצוין, כי שירות המבחן התרשם שהעורר מתמודד עם קשיים במעצרו, וכן מתקשה בבחינת דפוסיו הבעייתיים. כן עלה כי העורר חווה משבר על רקע אי גיוסו לצה"ל, אשר הותיר בו משקעים, ועם זאת הצליח לפתח קריירה בתחום הטבחות. כך גם התרשם שירות המבחן כי המעצר עצמו, כמו גם המשבר שחווה משפחתו על רקע המעצר, מהווים השפעה מרתיעה ומציבת גבולות עבור העורר. שירות המבחן המשיך ובחן את חלופת המעצר המוצעת שבבית הוריו של העורר בלוד, ואת המפקחים המוצעים במסגרתה. שירות המבחן התרשם כי הוריו של העורר בעלי מוטיבציה למלא את תפקידם, והם מחויבים לשמירה על החוק ולסיוע לבנם. עם זאת, נמצא כי הם לא היו ערים להתנהלות הבעייתית של העורר, וכי הם מתקשים לקשור את הסתבכותו הנוכחית עם החוק להסתבכויות קודמות שלו. אף על פי כן, שירות המבחן התרשם כי ההורים מצליחים לעת הזו להתבונן באופן מעמיק על מצבו, ומגויסים לסייע לו. סיכומו של דבר; שירות המבחן מצא כי במכלול הנתונים, יש בחלופה המוצעת כדי להפחית מרמת הסיכון במצבו של העורר, ולהוות גורם ממתן עבורו. משכך, שירות המבחן בא בהמלצה לשחרר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת בכפוף לפיקוח במשך שישה חודשים, במסגרתם יערכו לעורר בדיקות לאיתור סמים, ותגובו עבורו תכנית טיפולית.

החלטה בענין חלופת המעצר

5. בהחלטתו מיום 15.8.2017 ציין תחילה בית המשפט המחוזי כי עסקינן בכתב אישום חמור, המגולל פרשה של יבוא סם מסוכן מסוג קוקאין, בכמויות גדולות, כאשר הנזק הצפוי ממנו לחברה הינו גדול. עוד הזכיר בית המשפט כי ככלל, נאשם בעבירות סמים ירצה את מעצרו מאחורי סורג ובריה, כאשר שחרור לחלופת מעצר הוא החרגי. בית המשפט עמד על כך שלעורר לא קיים עבר פלילי, וכן ציין את קיומו של תסקיר חיובי מטעם שירות המבחן, ממנו עולה, בין היתר, כי משפחתו של העורר מגויסת לטובת טיפול בו. ואולם, בית המשפט מצא כי הראיות הקיימות בתיק מצביעות על כך שלעורר היה תפקיד דומיננטי יחסית באירוע, ומשקלה של דומיננטיות זו גובר על משקלם של יתר השיקולים אותם מנה העורר לטובת שחרורו לחלופה. בית המשפט המשיך וקבע כי קיים סיכון ממשי לשיבוש הליכי משפט מצד העורר, שכן לא ניתן יהיה לשלול יצירת קשר מצידו עם גורמים שהיו מעורבים ביבוא הסמים ארצה, ואשר טרם נתפסו. כמו כן, נוכח התמונה המתקבלת לפיה "עולם הסמים אינו זר" לעורר, ונוכח ההיקף של הסם שיובא, רמת המסוכנות המתעוררת בעניינו של העורר היא ברמה גבוהה. נוכח כל האמור, בית המשפט קבע כי לא ניתן בעת הזו לשחרר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, והורה על מעצרו מאחורי סורג ובריה עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

טענות הצדדים

6. העורר טוען כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעותו ביחס לקיומן של ראיות לכאורה נגדו, וכי למעשה עוצמתן נמוכה ופחותה מן הראיות הקיימות נגד הנאשמים 1 ו-2. לשיטת העורר, אין כל ראיה נסיבתית או ישירה הקושרת אותו לכתב האישום, ושיחותיו עם המדובב אינן מלמדות על מאומה. לדידו, אין בחומר הראיות אף ראיה, ואף לא ראשית ראיה, שיש בה כדי להעיד על כך שהוא ידע אודות הסמים שנשלחו לארץ. כך גם טוען העורר כי שיחותיו עם המדובב כלל אינן מעידות על בקיאותו בעולם הסמים, ובמרבית השיחות העורר אך האזין למדובב ולדבריו בנושא. באשר לשיח שניהל העורר עם המדובב בקשר למספר השנים שירצה במאסר; לטענת העורר, המדובב הוא שהעלה את האפשרות שהעורר יירצה בין שנה וחצי לשנתיים מאסר, וכך גם חוקרי המשטרה הטיחו בפניו, וזאת על מנת לשבור את רוחו. באשר להתנהגותו של העורר עת גילה כי שותפו לתא המעצר היה מדובב; העורר טוען כי התנהגותו זו נובעת מהיותו "רגשן מטבעו", וכך גם מצבו הרפואי הרופף באותה עת השפיע על תגובתו. העורר ממשיך וטוען כי בית המשפט ערך אבחנה פסולה בינו לבין הנאשמים 1 ו-2, אשר שוחררו ממעצר מאחורי סורג ובריה, והיה עליו לנהוג בשלושה באופן

שווה. טענה זו מתחזקת, לטענת העורר, נוכח מארג הראיות שקיים בעניינם של הנאשמים 1 ו-2, אשר מעיד על מעורבות חזקה יותר של השניים באירועים מושא כתב האישום, מזו שלו. באשר לחלופת המעצר; העורר טוען כי מלכתחילה הודיע בית המשפט כי אין בכוונתו לשחרר את העורר לחלופת מעצר, ואפשרות זו לא נבחנה לאשורה. העורר ממשיך וטוען כי חומרת העבירות שביצע לכאורה, אינה מצדיקה מעצר עד לתום ההליכים. יתר על כן, נטען כי לא מתעורר כל חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו, שכן אין לו כל עבר פלילי, וכך גם התרשם שירות המבחן באופן חיובי ממנו. נטען כי עיון בתסקיר מלמד כי לא נשקפת כל מסוכנות מצד העורר, וכן צוין כי לעורר קיימת יכולת ליצור קשר טיפולי יעיל וכי יש לו מוטיבציה גבוהה לקבלת עזרה. מעבר לכך, נטען כי לעורר אין כל קשר עם אותם גורמים אשר היו מעורבים ביבוא הסמים ארצה, ואף המדובב ציין בהודעותיו כי העורר אמר לו בפירוש שהוא אינו קשור לגורמים שייבאו את הסם מצרפת. לבסוף מדגיש העורר את התגייסותם של הוריו לטיפול בו ולשיקומו, ואת היותם מפקחים ראויים. במהלך הדיון שנערך לפני, הוסיף העורר כי קיימת אפשרות נוספת, אשר לא נבחנה על ידי בית המשפט המחוזי, והיא שחרורו למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית אחותו שבאלעד, כאשר העורר הוסיף כי ניתן להוציא מהבית כל "מימד אינטרנטי", ובכך להפחית את החשש מפני שיבוש הליכי משפט.

7. המשיבה טוענת כי עסקינן בתיק המצוי ברף הגבוה של עבירות הסמים, שכן עסקינן ביבוא סם מסוג קוקאין ובכמות גדולה מאוד. בנסיבות אלה, נשקפת מסוכנות גבוהה מצד העורר, ואין כל הצדקה לחרוג מן הכלל לפיו נאשם בעבירות סמים ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח. יתר על כן, נטען כי חלופת המעצר שנבחנה על ידי שירות המבחן הינה חלופה המצויה בעיר לוד, בה קיים העורר לכאורה קשרים עברייניים עם המעורבים בפרשה, ושהייתו בעיר מעלה את החשש לשיבוש מהלכי חקירה. יתר על כן, חשש זה קיים גם ביחס ליצירת קשר מצד העורר עם הגורמים המעורבים באמצעים אלקטרוניים שונים. באשר לראיות לכאורה; המשיבה טוענת כי הודעותיו של המדובב, כמו גם תמלילי השיחות שהתקיימו בינו לבין העורר, מהווים ראיות ישירות הקושרות את העורר לאירועים מושא כתב האישום. כך גם מדגישה המשיבה את הקשר הקיים בין העורר לבין הנאשמים 1 ו-2, ואת הימצאותו של העורר בקרבת דירתה של הנאשמת 2, במועד הגעתה של החבילה לדירה.

דיון והכרעה

8. לאחר שעינתי בהודעת העורר, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, ולאחר שבחנתי בקפידה את חומר הראיות שהוגש לעיוני, באתי לכלל מסקנה כי דין העורר להידחות בכל הנוגע לקיומן של ראיות לכאורה, ודינו להתקבל באופן חלקי ביחס לחלופת מעצר, כפי שיפורט להלן.

9. באשר לטענותיו של העורר ביחס לקיומן של ראיות לכאורה; כידוע, בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו, אם נוכח לדעת כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמתו (סעיף 21(א)(ב) לחוק (המעצרים). הדרישה בשלב זה היא לתשתית ראייתית גולמית בלבד, המקימה סיכוי סביר להרשעה, ובעת הזו בית המשפט אינו נדרש לבחינת מהימנות העדים או משקלן של העדויות, אלא אם יש בהן סתירות מהותיות המצביעות מעצמן על כרסום ממשי בקיומן של ראיות לכאורה (ראו למשל: בש"פ 4427/15 מסיקה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (8.7.2015); בש"פ 4398/16 סבח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.6.2016)). בענייננו, כפי שציין בית המשפט המחוזי, התשתית הראייתית הלכאורית הקיימת נגד העורר נשענת בעיקרה על הודעותיו של המדובב אשר שהה עם העורר בתא המעצר, ועל תמלילי השיחות שהתקיימו בין השניים. אסקור להלן את עיקרי הדברים.

10. הודעותיו של המדובב: בהודעתו הראשונה מיום 14.6.2017, מסר המדובב כי העורר סיפר לו שביחד עימו, נעצרו "עוד שני שותפים", כאשר אחד מהם הוא "חבר ילדות שלו, חבר הכי טוב שלו". לפי המדובב, העורר המשיך ושיתף אותו כי משלוח הסמים היה ממוען לדירתה של "הבחורה והחבר הטוב שלו חתם על החבילה" (הודעה מיום 14.6.2017, שורות 8-11). לאחר מכן המשיך המדובב לגולל את שיחתו עם העורר בקשר לשיחות הטלפון שערך העורר לכאורה עם חברת השליחויות באמצעות הטלפון המבצעי. כאשר המדובב אמר לעורר כי ככל הנראה ישלחו את ההקלטות לבדיקה, העורר השיב למדובב כי "יהיה להם קשה שהרבה אנשים ברקע מדברים". כן מסר העורר למדובב, כפי שתואר בהודעה, כי הוא לא התקשר מהטלפון שלו, ועשה סימן עם היד שמדובר ב"טלפון קטן" (שורות 24-28). בהמשך, המדובב מסר כי העורר ביקש להתייעץ איתו, וסיפר לו כי אלו שהזמינו את הסמים "עשו לו קטע מסריח, הם אמרו שצריך להגיע שתי קילו הוא לא אמר את זה בקול אלא בסימן", ואילו בדיעבד הגיע משלוח של שישה וחצי קילו סמים (שורות 32-35). בהמשך, סיפר המדובב כי השניים שוחחו על דמויות ותיקים מעולם הפשע, כאשר העורר התעניין במתרחש בבית הסוהר, וציין כי הוא לא יודע "כמה יקבל". לפי המדובב, הוא מסר לעורר כי נוכח העובדה שאין לו עבר פלילי, ייתכן וירצה עונש מאסר של שנתיים, ובתגובה השיב לו העורר, לכאורה, כי "אם יציעו לו עסקה של שנתיים הוא מוכן לחתום עכשיו באיזה שהוא שלב אמר גם אם שלוש שנים יקבל אז הוא ישב שנתיים כי אין לו עבר בגלל השליש" (שורות 64-67). בהודעתו השניה מיום 14.6.2017, תיאר המדובב את שיחתו עם העורר בנושא האפשרות לניהול בורות בין העורר לבין המעורבים האחרים בפרשה שייבאו את הסמים ארצה. לפי המדובב, העורר שיתף אותו כי האחראים על היבוא נמצאים בצרפת (ומסר את שמו של אחד מהם), ועימם יש בחור נוסף שהוא "ערבי מרמלה". בהמשך ציין המדובב כי העורר אמר לו שאין לו קשר "לחבר'ה בצרפת", ושהוא קשור לבחור הערבי מרמלה, שהוא חבר ילדות שלו (שורות 7-16). עוד סיפר המדובב, כי העורר מסר לו שאותו בחור ערבי מרמלה שוחח עם "החבר'ה מצרפת" וכעס עליהם על ששלחו כמות כה גדולה של סמים לארץ (שורות 22-26). בהמשך תיאר המדובב כי העורר אמר לו שהטלפון המבצעי כבר לא קיים, שכן העורר העלים אותו (שורות 27-31).

11. תמלילי השיחות בין המדובב לבין העורר: עיון בתמלילי השיחות שנערכו בין המדובב לבין העורר אינם מעלים תמונה בהירה וברורה של שיחותיהם, והדבר נובע ככל הנראה, כפי שציין בית המשפט המחוזי, מאיכות ההקלטה והתמלילים, כמו גם מן העובדה שהשניים שוחחו על נושאים שונים ורבים. ואכן, הקורא את התמלילים יגלה כי הם אינם מציגים רצף אחיד של סיפור, אלא הם מורכבים מקטעי אמירות שונות, המקשות על מלאכת איתור הראיות. להלן אביא בתמצית כמה מהקטעים המהווים חיזוק למידע שמסר המדובב בהודעותיו. כך למשל, בתמליל מ.ט. 1284/17 ניתן להתרשם שהעורר והמדובב שוחחו על חבריו של העורר, כאשר אחד מהם תואר כ"בן דוד" מרמלה (עמ' 13). בהמשך השניים משוחחים על "פאדיחה" ו"קטע מסריח" שנעשה (עמ' 17), ועל אנשים ש"ניתקו מגע" מן העורר (עמ' 18). בתמליל מ.ט. 1266/17 ניתן ללמוד כי העורר אמר "שש קילו.. שש קילו" ולאחר מכן אמר לו המדובב "שנה וחצי שנתיים". לאחר מכן הם שוחחו על כך שלעורר לא קיים עבר פלילי, והעורר אמר "ואני כבר הלכתי בראש שנתיים אתה יודע..." (עמ' 24). גם בהמשך שוחחו העורר והמדובב על מאסר של שנתיים, ועולה מן התמליל כי העורר מוכן, לכאורה, לרצות שנתיים מאסר (עמ' 100). בהמשך דיברו השניים על השיחות שבוצעו לחברת השליחויות, והעורר מסר, בין היתר, כי נאמר לו שזה הקול שלו, ובהמשך אמר כי "זה לכמה קולות" (עמ' 39).

12. אם כן, כאמור לעיל, תמלילי השיחות שנערכו בין העורר לבין המדובב, הנפרסים על פני מאות רבות של עמודים, אינם מגלים תמונה ברורה אודות תוכן השיחות בין השניים. כפי שציין בית המשפט המחוזי, ניתן למצוא בין התמלילים גם אמירות שונות שייתכן שיהיה בהן כדי להחליש את גרסת המשיבה (כך למשל ציין בית המשפט המחוזי כי העורר מסר למדובב בשלב כלשהו שהוא לא קשור לחבריו שקיבלו את החבילה. ראו פסקה 18 להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 30.7.2017). תמלילים אלו, כמו גם יתר התשתית הראייתית, ייבחנו במלואם במסגרת ההליך העיקרי. ואולם בשלב זה של ההליך, בו נדרשים אנו אך לבחינת קיומה של תשתית ראייתית גולמית בלבד, המקימה סיכוי סביר להרשעתו של

העורר, סבורני כי די בהודעותיו של המדובר ובתמלילים כדי למלא דרישה זו בעת הנוכחית. לכך יש להוסיף, כי עיון בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מלמד כי זה בחן את התשתית הראייתית הלכאורית שהתגבשה נגד העורר באופן מעמיק ומפורט, ובהקשר זה אני סומך ידי על כלל קביעותיו בנדון. נוכח כל האמור, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום לשנות מקביעתו של בית המשפט המחוזי ביחס לקיומן של ראיות לכאורה נגד העורר.

13. באשר לטענתו של העורר כי יש לשחררו לחלופת מעצר; המעשים בגינם מואשם העורר מקימים נגדו עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים (ראו למשל: בש"פ 2411/15 מדינת ישראל נ' דנה, פסקה 19 (21.4.2015); בש"פ 898/15 עזיז נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (19.2.2015)). כידוע, נאשם שיש לגביו ראיות לכאורה הקושרות אותו לביצוע עבירות סחר בסמים לא ישוחרר, ככלל, לחלופת מעצר, אלא במקרים חריגים (ראו למשל: בש"פ 1567/12 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.3.2012); בש"פ 1566/14 רבה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (7.3.2014)). ואילו במקרים חריגים אלו, שנסיבותיהם ייחודיות, "ניתן יהיה להורות על שחרור לחלופת מעצר גם בעבירות מהסוג דנן, ובלבד שיימצא כי בכוחה של חלופת המעצר המוצעת לאיין את המסוכנות במידה מניחה את הדעת. על מקרים אלה נמנים למשל מקרים שבהם הנאשם הוא אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, או כאשר מדובר במי שאינו 'נטוע' בעולם עבריינות הסמים" (ראו: בש"פ 8585/15 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.12.2015)). ראו גם: בש"פ 4251/09 אוחיון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.5.2009); בש"פ 4165/09 יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (20.5.2009)). עוד יצוין, כי במצבים כגון דא המלצה חיובית מטעם שירות המבחן בדבר חלופת מעצר הולמת בוודאי תסייע גם היא לטובת שחרור לחלופה (ראו: בש"פ 2196/15 רבי נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (6.4.2015)). בענייננו, עסקינן בעורר צעיר יחסית, כבן 24, הנעדר עבר פלילי. הגם שבית המשפט המחוזי קבע בהחלטתו כי "עולם הסמים אינו זר" לו, לא ניכר על פניו כי העורר "נטוע" עמוק בעולם הסמים. לכל אלו מצטרפת המלצתו החיובית של שירות המבחן, אשר המליץ על המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני, זאת בכפוף להעמדתו בפיקוח של שירות המבחן למשך שישה חודשים. כך גם התרשם שירות המבחן באופן חיובי מן המפקחים המוצעים, אשר נמצאו כ"בעלי מוטיבציה למלא את תפקידם, ממחויבותם לשמירה על החוק, ומרצונם לסייע לבנם". עוד צוין, כי יש ביכולתם "להתבונן באופן מעמיק" על מצבו של העורר, והם מגויסים לטובת סיוע לו. סבורני אפוא, כי כל אלו מצביעים על כך שניתן יהיה במקרה דנן להשיג את מטרת המעצר גם בדרך של חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני.

אכן, כפי שציינה המשיבה, קיים חשש בלתי מבוטל שהעורר ישבש מהלכי חקירה, באמצעות יצירת קשר עם אותם גורמים שהיו מעורבים ביבוא הסמים ארצה. ואולם חשש זה התעורר ביחס לחלופה שנבחנה על ידי שירות המבחן, בבית הוריו שבלוד, שכן באזור זה קיים לכאורה העורר את אותם קשרים עברייניים עם הגורמים המעורבים בפרשה. ייתכן אפוא, כי חשש זה לא יתעורר, או יתעורר במידה פחותה, ביחס לחלופה המוצעת בבית אחותו של העורר שבעיר אלעד. המשיבה טענה בדיון שהתקיים לפני, כי החשש מפני שיבוש מהלכי חקירה אינו תלוי מיקום, שכן ייתכן שהעורר יצליח ליצור עמם קשר גם באמצעים אלקטרוניים שונים. אכן, חשש זה אינו חשש לגיטימי, ואולם ניתן בוודאי להעלות על הדעת דרכים ואמצעים שונים להפחתתו, לרבות הוצאת כלל האמצעים האלקטרוניים מבית האחות שבאלעד (הצעה שאף הועלתה על ידי העורר עצמו). מכל מקום, אפשרות זו צריכה להיבחן על ידי שירות המבחן, אשר יתרשם ויתן דעתו על החלופה המוצעת בבית האחות שבאלעד, לרבות המפקחים המוצעים במסגרתה.

14. בשולי הדברים מצאתי להתייחס בקצרה לטענתו של העורר לפיה בית המשפט המחוזי הפלה בינו לבין הנאשמים 1 ו-2, נוכח ההחלטה לשחררם ממעצר מאחורי סורג ובריח. לא מצאתי ממש בטענה זו. ראשית, בית המשפט המחוזי מצא כי לעורר היה חלק דומיננטי באירוע, והוא זה שעמד בקשר, לכאורה, עם אותם גורמים אשר ייבאו את הסם ארצה. נוכח זאת, נראה כי על פניו המסוכנות הנשקפת ממנו, בין היתר נוכח החשש לשיבוש מהלכי חקירה, הינה

בעוצמה גבוהה יותר מזו שבעניינם של הנאשמים 1 ו-2 (וזאת מבלי לטעת מסמרות בדבר). שנית, בית המשפט המחוזי קבע כי הראיות הלכאוריות הקיימות נגד העורר מצויות בעוצמה בינונית-גבוהה, בעוד הראיות הלכאוריות הקיימות נגד הנאשמים 1 ו-2 מצויות בעוצמה נמוכה בלבד. משכך, נראה כי ההבחנה שביצע בית המשפט בין השלושה ביחס לשחרור ממעצר מאחורי סורג ובריח, אינה נגועה באפליה וביחס לא שוויוני, אלא מבוססת היא על הבדלים רלבנטיים ומהותיים ביניהם. יתר על כן, בית המשפט המחוזי קבע כאמור כי המסוכנות הנשקפת מן העורר הינה ברמת חומרה גבוהה, וכידוע, במקרים שבהם קיימת דרגת מסוכנות גבוהה, טיעון האפליה אינו יכול להכריע את הכף לטובת שחרור ממעצר (ראו: בש"פ 8101/16 אלסאנע נ' מדינת ישראל, פסקה 15 וההפניות שם (16.11.2016)).

15. סופו של דבר; עררו של העורר בכל הנוגע לקיומן של ראיות לכאורה נדחה בזאת. באשר לחלופת המעצר; אני מורה על עריכת תסקיר מעצר נוסף בעניינו של העורר, אשר יבחן את החלופה המוצעת בבית אחות העורר שבאלעד. התסקיר יונח על שולחנו של בית המשפט המחוזי עד ליום 21.9.2017, וזה יבחן את אפשרות המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני, וככל שיחליט כי מעצר כזה מתאים בנסיבות, יבחן בית המשפט המחוזי גם את האמצעים הנדרשים להבטחת הימנעותו של העורר מיצירת כל קשר אשר עלול להביא לשיבוש מהלכי חקירה ויקבע תנאים נדרשים לפי שיקול דעתו. אדגיש כי אין בהחלטתי זו כדי להביע עמדה בשאלה אם לאחר שיוגש תסקיר מעצר תהיה הצדקה לשחרורו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, ונהיר כי שאלה זו תוכרע על ידי בית המשפט המחוזי, לאחר שיבחן את תסקיר שירות המבחן העדכני.

ניתנה היום, ט' באלול התשע"ז (31.8.2017).

שׁוֹפֵט